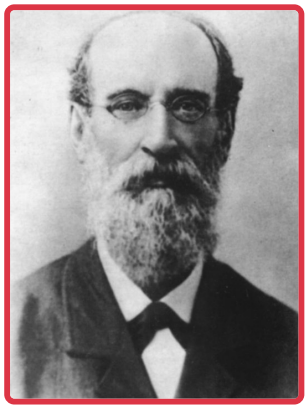
КЛЮЧ

МЕТОДИЧНИЙ КОНСТРУКТОР ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ

Панас Мирний

Справжнє ім'я: Панас Якович Рудченко

Також відомий(-а) як:

Народився: 13 травня 1849 р.

Місце: Миргород

Помер: 28 січня 1920 р.

Місце: Полтава

День народження автора: 13 травня.

(А чи є серед вас ті, хто народився 13-го числа будь-якого іншого місяця?)

Письменник

Про автора

Панас Мирний (справжнє ім’я Панас Якович Рудченко) народився 13 травня 1849 в родині бухгалтера повітового казначейства в Миргороді що на Полтавщині.

У 1858–1862 рр. навчався в Миргородському парафіяльному, а потім у Гадяцькому повітовому училищі. Працювати почав з 14-літнього віку. У 1863 р. Панас вступає на чиновницьку службу в Гадяцькому повітовому суді. 1864 р. переходить у повітове казначейство помічником бухгалтера, а згодом займає подібну посаду в Миргородському казначействі.

На 1860-ті рр. припадають його перші спроби літературної творчості та фольклорної діяльності. Зібрані Панасом фольклорні матеріали згодом опублікував його старший брат Іван Білик у збірках «Народные южнорусские сказки» (1869 р.) та «Чумацкие народные песни» (1874 р.). З 1871 р. Панас жив і працював у Полтаві, займаючи різні посади в місцевій казенній палаті. Зразкове виконання службових обов’язків дозволило йому досягнути високого чину дійсного статського радника. Однак творчу натуру Панаса не

приваблювала чиновницька кар’єра і він почав пробувати свої сили на літературній ниві. Прикладом для наслідування був брат, який вже з початку 1860-х рр. публікував свої фольклорні матеріали в «Полтавских губернских ведомостях», друкувався в журналі «Основа», а згодом видав окремі збірки казок і пісень, виступав у львівському журналі «Правда» з критичними статтями.

Літературна творчість стає справжньою розрадою Панаса і він з натхненням написав свої перші твори–вірш «Україні» та оповідання «Лихий попутав». Письменник підписався іменем Панас Мирний. Твори вийшли друком за кордоном у 1872 р. у журналі «Правда». У 1870–1880-х рр. письменник продовжує активну творчу діяльність. З огляду на цензурні переслідування українського слова в Російській імперії друкувались за кордоном.

У 1874 р. в журналі «Правда» були надруковані нарис «Подоріжжя од Полтави до Гадячого» та оповідання «П’яниця». У 1875 р. в співавторстві з братом було завершено роботу над романом «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» і подано до цензури, але у зв’язку з Емським указом в Російській імперії цей твір не був опублікований і вперше з’являється у Женеві у 1880 р. У 1877 р. також у Женеві надруковано повість «Лихі люди».

Лише в середині 1880-х рр. твори Панаса Мирного починають друкуватися на Наддніпрянщині: на сторінках альманаху «Рада», публікуються перші дві частини роману «Повія» та два оповідання з циклу «Як ведеться, так і живеться». У 1886 р. в Києві виходить збірник творів «Збираниця з рідного поля» та комедія «Перемудрив». Разом із тим, його твори «Лови», «Казка про Правду та Кривду», «Лимерівна», переспів «Дума про військо Ігореве» друкуються в західноукраїнських збірниках та журналах.

Панас Мирний активно займався громадською діяльністю. З 1875 р. брав участь у нелегальній роботі революційного гуртка «Унія», який був заснований у Полтаві. Як член комісії міської думи він бере активну участь у спорудженні пам’ятника ІвануКотляревському в Полтаві. Особливо посилюється громадська діяльність Панаса Мирного напередодні і в період першої російської революції. Він виступає з відозвами, в яких закликає до боротьби за свободу й рівні права жінок. Тісно співпрацює з журналом «Рідний край», який 1905 р. почав видаватися в Полтаві. 1914 р. став роком заборони вшанування пам’яті Кобзаря. Письменник у своїй відозві висловив протест і невдоволення політикою російської влади. З цих причин з 1915 р. поліція почала активний пошук «політично підозрілої особи» Панаса

Мирного. Письменник змушений був конспіруватися, тому його персона для широких мас читачів та для офіційної влади була невідомою. Після 1917 року Панас Мирний, незважаючи на свій похилий вік та тогочасну фінансову та економічну скруту, працював у Полтавському губфінвідділі. Помер Панас Мирний 28 січня 1920 р. Похований у Полтаві.

Питання для дискусії з дітьми

- Яка подія з життя Панас Мирний вас найбільше вразила?
- Якби ви могли запитати щось у Панас Мирний, про що б ви запитали?
- Чому творчість цього автора залишається актуальною сьогодні?
- Яка книга цього автора найбільше зацікавила вас і чому?
- Чи пам'ятаєте ви, коли народився Панас Мирний? (13 травня). А чи є серед вас ті, хто народився 13-го числа будь-якого іншого місяця?

КЛЮЧ: Краща Література Юним Читачам від Центру дослідження книги та читання
Національна бібліотека України для дітей: ресурсний центр для бібліотекарів та всіх, хто працює з дитячою літературою.

Дані на порталі оновлюються — перевіряйте нові факти онлайн.

Скануйте для переходу